

PODSTAWY I WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI EKOLOGICZNEJ W GOSPODARSTWIE ROLNYM

Jerzy Rutkowski

materiał informacyjny

Olsztyn, 2021 r.

Jerzy Rutkowski

Podstawy i wsparcie działalności ekologicznej w gospodarstwie rolnym

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax 89 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

Aleja Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko
tel. 87 520 30 31, 520 30 32, fax 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR

mgr inż. Damian Godziński

I Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

II Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Sonia Solarz-Taciak

Dyrektor Oddziału WMODR w Olecku

mgr Robert Nowacki

Druk: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax. 89 526 44 39, 89 535 76 84
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 100 egz.

Wydanie: I

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Czym jest rolnictwo ekologiczne?	5
2. Gospodarstwa ekologiczne – początek	5
3. Wsparcie rolnictwa ekologicznego	7
3.1. Podstawowe dokumenty i akty prawne dotyczące działania Rolnictwo ekologiczne	7
3.2. Kto może przystąpić do działania?	8
3.3. Jakie są zasadnicze warunki przystąpienia do działania Rolnictwo ekologiczne?	8
3.4. Za co rolnik może otrzymać płatność w ramach działania Rolnictwo ekologiczne i jakie są stawki płatności?	9
3.5. Stawki płatności dla rolnictwa ekologicznego w 2021 r.	10
3.6. Czym jest zobowiązanie ekologiczne?	11
3.7. Płatności ekologiczne – czym jest degresywność płatności?	11
4. Zobowiązanie ekologiczne na gruntach ornych	12
4.1. Zasady ogólne	12

Wstęp

Rolnictwo jest bardzo ważną dziedziną gospodarki, gdyż dostarcza społeczeństwu niezbędnych produktów żywnościowych. Produkcja rolna – teraz i w przyszłości – zależy wprost od zasobów i stanu środowiska oraz klimatu, a jednocześnie wpływa na środowisko. Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej dostrzega i uwzględnia powiązania pomiędzy konkurencyjnością sektora rolnego a szeroko rozumianymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Wyrazem tego jest m.in. promocja i wsparcie rolnictwa ekologicznego.

Rolnictwo ekologiczne to ekstensywne, przyjazne dla środowiska metody produkcji. Jest to sposób gospodarowania polegający przede wszystkim na ograniczeniu stosowania w procesie wytwarzania żywności środków do produkcji spoza systemu rolnictwa ekologicznego. Jego rozwój oznacza dla wszystkich obywateli korzyści wynikające z ochrony gleb, wód, zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zwiększenie asortymentu i dostępności żywności wysokiej jakości.

Właśnie dlatego należy wspierać tych rolników, którzy decydują się na ekstensywną, pracochłonną produkcję i wytwarzają specyficzne produkty, a jednocześnie działają na rzecz utrzymania i poprawy jakości środowiska.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) oferuje, w ramach działania Rolnictwo ekologiczne, płatności na rzecz rolników prowadzących produkcję ekologiczną lub też dopiero przedstawiających swoją produkcję na metody ekologiczne. Płatności ekologiczne, które rolnik może otrzymać w ramach tego działania, pomagają zrekompensować dochód utracony ze względu na mniejszą wydajność i wyższe koszty związane z prowadzeniem produkcji ekologicznej.

1. Czym jest rolnictwo ekologiczne?

Rolnictwo ekologiczne to prowadzenie produkcji rolniczej w sposób łączący najkorzystniejsze dla środowiska praktyki, wysoki stopień różnorodności biologicznej, ochronę zasobów naturalnych, stosowanie wysokich standardów dotyczących dobrostanu zwierząt. Oferuje ono konsumentom wyroby wytwarzane przy użyciu substancji naturalnych i naturalnych procesów.

Rolnictwo ekologiczne pełni podwójną funkcję społeczną. Z jednej strony dostarcza towarów na rynek kształtowany przez popyt na produkty ekologiczne, a z drugiej strony jest działaniem w interesie publicznym, ponieważ przyczynia się do ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i rozwoju obszarów wiejskich.

Zasady systemu rolnictwa ekologicznego są ustanowione na poziomie przepisów unijnych. Określono w nich m.in. metody, jakimi może być wytwarzany produkt ekologiczny oraz jak powinien być on oznaczony, aby zapewnić jego rozpoznawalność. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej tylko certyfikowane produkty, tj. objęte systemem rolnictwa ekologicznego, mogą być sprzedawane jako ekologiczne.

2. Gospodarstwa ekologiczne – początek

Rolnik zamierzający prowadzić gospodarstwo ekologiczne w pierwszej kolejności musi zgłosić się do jednej z upoważnionych jednostek certyfikujących. Od momentu przyjęcia zgłoszenia przez dowolnie wybraną jednostkę, rolnik wchodzi do systemu rolnictwa ekologicznego. Tym samym rozpoczyna okres przestawiania swojego gospodarstwa, inaczej konwersji, na rolnictwo ekologiczne. Przyjęcie zgłoszenia oznacza jednocześnie objęcie danego gospodarstwa systemem kontroli ustanowionym dla rolnictwa ekologicznego. W ramach tego systemu gospodarstwo jest corocznie kontrolowane przez inspektorów jednostki certyfikującej, a następnie jest przeprowadzany proces certyfikacji systemu produkcji.

Okres przestawiania (konwersji) gruntów, na których ma być prowadzona produkcja ekologiczna trwa do 3 lat. Sprawne przeprowadzenie procesu przestawiania gospodarstwa na ekologiczny system produkcji wymaga wiedzy i dobrego planowania. Trzeba odpowiedzieć sobie na liczne pytania. Jaki rodzaj produkcji wybrać? Jak i gdzie sprzedać produkty wytworzone w gospodarstwie? Decyzja o wyborze kierunku rozwoju musi uwzględniać elementy otoczenia, w którym funkcjonuje gospodarstwo, takie jak: warunki klimatyczne, glebowe, wielkość i położenie gospo-

darstwa, posiadane zabudowania gospodarcze, zaplecze socjalne oraz wiedzę gospodarza i współpracowników. Warto nawiązać kontakt z innymi rolnikami ekologicznymi, jak również z organizacjami związanymi z tym systemem produkcji w celu wymiany doświadczeń, rozważenia wspólnej działalności,

pomocy czy to w sprzedaży produktu, czy też znalezienia firmy przetwórczej i organizacji rynku zbytu. Na podstawie tych działań pojawia się możliwość realizacji celu, jakim jest przestawienie gospodarstwa.

Przestawianie na ekologiczny system gospodarowania najlepiej rozpocząć od zaplanowania płodozmianu. Układając płodozmian, obok właściwości stanowiska i możliwości wykorzystania uprawianych roślin, należy uwzględnić wymagania stawiane przez rolnictwo ekologiczne, tj. zaopatrzenie roślin następczych w azot, ograniczanie zachwaszczenia oraz zapobieganie nasileniu występowania szkodników i chorób roślin uprawnych.

Dobrze ułożony płodozmian ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia poziomu materii orga-

nicznej w glebie i aktywności biologicznej gleby, a wysiew w poplonie roślin bobowatych lub innych roślin użyźniających glebę po wcześnie zbieranych uprawach, wzmacnia właściwości płodozmianu.

Istotnym zagadnieniem w przestawianiu gospodarstwa rolnego na metody ekologiczne jest regulacja zachwaszczenia upraw. Wprowadzenie wielostronnego płodozmianu, a także wykonanie zabiegów mechanicznych w terminach uwzględniających fazę rozwojową roślin uprawnych i chwastów wpływa na ograniczenie zachwaszczenia upraw. W gospodarstwie ekologicznym szczególnie ważna jest prawidłowa uprawa gleby z zastosowaniem odpowiednich maszyn i narzędzi.

Ważna dla systemu rolnictwa ekologicznego jest również produkcja zwierzęca. Gospodarstwa ekologiczne powinny dążyć do produkcji w obiegu zamkniętym, gdzie pasze produkowane są na miejscu, a nawożenie opiera się na nawozach organicznych (komposty) i naturalnych (m.in. obornik).

Żeby zmniejszyć ryzyko związane ze zmianą sposobu zarządzania oraz aby mieć obiektywny przegląd sytuacji w gospodarstwie, niezbędne jest opracowanie planu przestawiania gospodarstwa na rolnictwo ekologiczne. O pomoc w jego opracowaniu można zwrócić się do ośrodków doradztwa rolniczego, jak również do stowarzyszeń rolników ekologicznych.

3. Wsparcie rolnictwa ekologicznego

System rolnictwa ekologicznego istnieje niezależnie od płatności ekologicznych. Rolnicy uczestniczący w tym systemie mogą uzyskać wsparcie finansowe w ramach działania Rolnictwo ekologiczne. Wsparcie finansowe ze środków UE i budżetu państwa w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich jest dostępne w Polsce od roku 2004. Płatności ekologiczne mają charakter pomocniczy wobec czynników rynkowych, takich jak rozwój popytu na produkty ekologiczne. Większość rolników ekologicznych korzysta z tego typu wsparcia finansowego.

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 jest w dużej mierze kontynuacją wsparcia oferowanego dla gospodarstw ekologicznych od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej w ramach Programu rolnośrodowiskowego wdrażanego w ramach PROW 2004-2006, a następnie PROW 2007-2013.

3.1. PODSTAWOWE DOKUMENTY I AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE DZIAŁANIA ROLNICTWO EKOLOGICZNE

Ogólne zasady wdrażania działania Rolnictwo ekologiczne określone są w prawodawstwie Unii Europejskiej, a na poziomie krajowym określono szczegółowe warunki jego realizacji. Są one zawarte w polskim Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie działania Rolnictwo ekologiczne (tzw. rozporządzeniu ekologicznym).

3.2. KTO MOŻE PRZYSTĄPIĆ DO DZIAŁANIA?

Ze wsparcia finansowego w ramach działania Rolnictwo ekologiczne może skorzystać rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub grupa takich rolników.

3.3. JAKIE SĄ ZASADNICZE WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO DZIAŁANIA ROLNICTWO EKOLOGICZNE?

Rolnik może przystąpić do działania Rolnictwo ekologiczne, jeżeli:

- posiada na terytorium Polski gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha,
- ma numer identyfikacyjny producenta nadany przez ARiMR w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
- jednostka certyfikująca potwierdziła, że prowadzi on produkcję rolniczą w sposób ekologiczny lub też jest w trakcie konwersji, tj. przedstawiania produkcji na metody ekologiczne.

Rolnik, który ma gospodarstwo mniejsze niż hektar może ubiegać się o pomoc wspólnie z innym rolnikiem, wraz z którym spełni warunek minimalnej powierzchni gospodarstwa. Minimalna powierzchnia działki, do której przyznawana jest płatność ekologiczna to 0,1 ha. Brak jest górnego limitu powierzchni.

Dodatkowo, w przypadku upraw rolniczych, zielarskich, jagodowych, sadowniczych i warzywnych, rolnik musi wykazać w dokumentach prowadzonych zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym przeznaczenie części zbiorów do sprzedaży, przetwórstwa lub do przekazania do innych gospodarstw (nie dotyczy nowo nasadzonych plantacji jagodowych i sadowniczych w pierwszych latach od ich nasadzenia).

Natomiast, rolnik ubiegający się o płatności do upraw paszowych lub do trwałych użytków zielonych musi posiadać zwierzęta gospodarskie, które korzystać będą z wyprodukowanych pasz. Z punktu widzenia celu środowiskowego, jaki realizuje działanie Rolnictwo ekologiczne bardzo ważne jest, aby gospodarstwa ekologiczne prowadziły produkcję wielokierunkową ze zrównoważonym udziałem produkcji roślinnej i zwierzęcej. Płatności ekologiczne do upraw przeznaczonych na paszę dla zwierząt pośrednio wspierają produkcję zwierzęcą w gospodarstwach ekologicznych i wpływają na jej rozwój. Warunek posiadania zwierząt może zostać spełniony poprzez wykazanie we wniosku zwierząt należących do innego rolnika realizującego działanie Rolnictwo ekologiczne (za jego zgodą).

Należy pamiętać, że rolnik składając pierwszy wniosek o płatność w ramach danego zobowiązania ekologicznego podejmuje tzw. zobowiązanie 5-letnie, w trakcie którego musi spełniać wymogi rozporządzenia ekologicznego. Płatności są dokonywane co roku, na wniosek rolnika. Przerwanie 5-letniego zobowiązania, na gruntach będących nadal w posiadaniu rolnika, wiąże się z obowiązkiem zwrotu pobranych środków.

Płatność ekologiczna jest przyznawana do danego gruntu tylko w ramach jednego zobowiązania ekologicznego, tzn. nie można na jednej działce rolnej realizować kilku zobowiązań ekologicznych. Nie można również ubiegać się o płatność do tego samego gruntu z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego i jednocześnie – zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Na przykład – jeśli rolnik ma łąkę i dostaje do niej płatności w związku z ochroną siedlisk lęgowych ptaków (w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego) – nie może zgłosić tej łąki do płatności ekologicznej.

3.4. ZA CO ROLNIK MOŻE OTRZYMAĆ PŁATNOŚĆ W RAMACH DZIAŁANIA ROLNICTWO EKOLOGICZNE I JAKIE SĄ STAWKI PŁATNOŚCI?

Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, płatność ekologiczna może być przyznawana do powierzchni upraw ekologicznych.

W Polsce, w ramach działania Rolnictwo ekologiczne rolnik może podjąć zobowiązania w zakresie:

1. Upraw na gruntach ornych: rolniczych, warzywnych, zielarskich, paszowych i jagodowych;
2. Upraw sadowniczych;
3. Trwałych użytków zielonych.

Działanie Rolnictwo ekologiczne realizowane jest w ramach pakietów/wariantów, z których każdy dostępny jest w opcji: „w okresie konwersji” i „po okresie konwersji”. Dla każdego z pakietów/wariantów określona została roczna stawka płatności do jednostki powierzchni, tj. do 1 ha.

Dla każdego z pakietów/wariantów ustalono listę roślin, które mogą być uprawiane w ramach powyższych zobowiązań.

Stawki płatności dla rolnictwa ekologicznego w 2021 r.

Pakiet 1.	Uprawy rolnicze w okresie konwersji	1 475 zł/ha	(338 zł więcej)
Pakiet 2.	Uprawy warzywno w okresie konwersji	2 249 zł/ha	(692 zł więcej)
Pakiet 3.	Uprawy zielarskie w okresie konwersji	1 673 zł/ha	(348 zł więcej)
Pakiet 4.	Uprawy sadownicze w okresie konwersji		
4.1.1.	Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji	2 591 zł/ha	(709 zł więcej)
4.1.2.	Uprawy jagodowe w okresie konwersji	2 239 zł/ha	(357 zł więcej)
4.2.	Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji	1 025 zł/ha	(235 zł więcej)
Pakiet 5.	Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji	1 100 zł/ha	(174 zł więcej)
Pakiet 6.	Trwałe użytki zielone w okresie konwersji	631 zł/ha	(96 zł więcej)
Pakiet 7.	Uprawy rolnicze po okresie konwersji	1 190 zł/ha	(258 zł więcej)
Pakiet 8.	Uprawy warzywno po okresie konwersji	1 446 zł/ha	(136 zł więcej)
Pakiet 9.	Uprawy zielarskie po okresie konwersji	1 673 zł/ha	(348 zł więcej)
Pakiet 10.	Uprawy sadownicze po okresie konwersji		
10.1.1.	Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 756 zł/ha	(255 zł więcej)
10.1.2.	Uprawy jagodowe po okresie konwersji	1 960 zł/ha	(459 zł więcej)
10.2.	Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 025 zł/ha	(365 zł więcej)
Pakiet 11.	Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji	764 zł/ha	(106 zł więcej)
Pakiet 12.	Trwałe użytki zielone po okresie konwersji	631 zł/ha	(96 zł więcej)

3.5. CZYM JEST ZOBOWIĄZANIE EKOLOGICZNE?

Zobowiązanie ekologiczne polega na prowadzeniu przez rolnika produkcji ekologicznej na gruntach rolnych, zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego oraz warunkami i wymogami działania Rolnictwo ekologiczne przez okres 5 lat.

ROLNIK MOŻE REALIZOWAĆ TRZY RODZAJE ZOBOWIĄZAŃ EKOLOGICZNYCH:

- zobowiązanie ekologiczne na gruntach ornych (pakiety w okresie konwersji i po okresie konwersji: Uprawy rolnicze (1. i 7.); Uprawy warzywno (2. i 8.); Uprawy zielarskie (3. i 9.); Uprawy jagodowe (warianty 4.1.2 i 10.1.2); Uprawy paszowe na gruntach ornych (5. i 11.);
- zobowiązanie ekologiczne w sadach (warianty w okresie konwersji i po okresie konwersji: Uprawy sadownicze (4.1.1 i 4.2. oraz 10.1.1. i 10.2.);
- zobowiązanie ekologiczne na trwałych użytkach zielonych (pakiety w okresie konwersji i po okresie konwersji: Trwałe użytki zielone (6. i 12.).

W przypadku realizacji zobowiązania na gruntach ornych, rolnik może z roku na rok zmieniać pakiety i uprawiane rośliny – np. na działce, gdzie w roku poprzednim uprawiał warzywa (pakiet 8.) może zasiać zboże (pakiet 7.) lub w miejscu gdzie uprawiał kukurydzę na kisonkę (pakiet 11.) – wprowadzić uprawę ziół (pakiet 9.). Zasada ta nie dotyczy upraw dwuletnich, w przypadku których zmiana jest dopuszczalna po upływie dwóch lat uprawy takich roślin.

Każde ze zobowiązań ekologicznych podejmowane jest przez rolnika na okres 5 lat. Początkiem zobowiązania jest dzień 15 marca roku, w którym rolnik składa pierwszy wniosek o przyznanie płatności ekologicznej w ramach danego zobowiązania, a końcem – 14 marca piątego roku tego zobowiązania. Oznacza to, że rolnik w swoim gospodarstwie może realizować zobowiązania ekologiczne, także takiego samego rodzaju, które zakończą się w różnych latach.

Rolnik realizuje każde zobowiązanie ekologiczne, w tym też takiego samego rodzaju, jako niezależne zobowiązania – dla każdego z tych zobowiązań oddzielnie spełnione muszą być warunki i wymogi działania.

W przypadku, gdy całość lub część gruntów objętych zobowiązaniem ekologicznym lub całe gospodarstwo rolne jest przekazywane innemu rolnikowi w okresie trwania tego zobowiązania, to rolnik, któremu zostały przekazane grunty (lub całe gospodarstwo rolne) może przejść zobowiązanie

realizowane przez poprzedniego rolnika i kontynuować je do końca 5-letniego okresu zobowiązania. Zmiana osoby realizującej dane zobowiązanie ekologiczne dokonywana jest poprzez złożenie do ARiMR w określonym czasie i trybie odpowiednich dokumentów.

3.6. JAKIE SĄ GŁÓWNE WYMOGI DZIAŁANIA?

Każdy rolnik, chcący otrzymywać płatności ekologiczne, zobowiązany jest do spełniania następujących wymogów wspólnych dla całego działania:

- musi posiadać tzw. plan działalności ekologicznej,
- musi prowadzić rejestr działalności ekologicznej,
- nie może przekształcać występujących w gospodarstwie trwałych użytków zielonych,
- musi zachowywać w swoim gospodarstwie elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, które stanowią ostoje przyrody.

Ponadto, musi przestrzegać innych wymogów określonych dla poszczególnych pakietów. Ich opis znajdują Państwo w dalszej części opracowania. Nieprzestrzeganie wymogów powoduje zmniejszenie przysługującej płatności ekologicznej.

3.7. PŁATNOŚCI EKOLOGICZNE – CZYM JEST DEGRESYWNOŚĆ PŁATNOŚCI?

Płatność ekologiczna przyznawana jest do powierzchni upraw zgłoszonych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznej, z zastosowaniem stawek płatności określonych dla każdego pakietu (wariantu).

W ramach działania Rolnictwo ekologiczne obowiązuje tzw. degresywność płatności. Mechanizm ten stosowany jest w przypadku większych powierzchni deklarowanych do płatności, tj. powyżej 50 ha. Polega on na stopniowym, tzn. wraz ze wzrostem wielkości zadeklarowanej powierzchni – zmniejszeniem przysługującej płatności ekologicznej, tzn. płatność ekologiczna jest przyznawana w wysokości:

- 100% stawki płatności – za powierzchnię gruntów od 0,1 ha do 50 ha;
- 75% stawki płatności – za powierzchnię gruntów powyżej 50 ha do 100 ha;
- 60% stawki płatności – za powierzchnię gruntów powyżej 100 ha.

4. Zobowiązanie ekologiczne na gruntach ornych

4.1. ZASADY OGÓLNE

Jednym ze zobowiązań, jakie może podjąć rolnik chcący realizować działanie Rolnictwo ekologiczne jest zobowiązanie ekologiczne na gruntach ornych. W ramach zobowiązania na gruntach ornych rolnik, spełniając odpowiednie warunki, prowadzi w określony sposób na gruntach ornych różnego rodzaju uprawy (pogrupowane w pakiety/warianty), które zgłasza do płatności.

Mogą to być zarówno uprawy rolnicze jak i warzywa, zioła lub uprawy jagodowe.

Płatnością ekologiczną objęte mogą być również uprawy z przeznaczeniem na paszę dla zwierząt.

Gatunki roślin objęte płatnością ekologiczną w ramach poszczególnych pakietów/wariantów zostały wskazane w rozporządzeniu ekologicznym.

W grupie roślin uprawianych z przeznaczeniem na paszę dla zwierząt ujęto gatunki roślin najczęściej stosowane w żywieniu zwierząt. Gatunki roślin, uprawiane co do zasady z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi w sposób bezpośredni lub po przetworzeniu, znajdują się na liście roślin, do których przyznawana jest płatność w ramach upraw rolniczych. Wśród tych gatunków znajdują się również takie gatunki roślin, które mogą być również przeznaczone do żywienia zwierząt.

Należy pamiętać, że wielkość (obszar) i miejsce zobowiązania ekologicznego na gruntach ornych są niezmiennie przez okres 5 lat zobowiązania. A więc, jeśli w rolnik zgłosił do płatności ekologicznej działki A, B i C – grunty orne o łącznej powierzchni 20 ha, to w każdym kolejnym roku zobowiązania będzie realizował któryś z pakietów/wariantów upraw na gruntach ornych na działkach A, B i C i powierzchni 20 ha.

Produkcja ekologiczna polega na stosowaniu takich metod uprawy roślin, które przyczyniają się do utrzymania lub zwiększania ilości materii organicznej gleby, zwiększania jej stabilności i różnorod-

ności biologicznej oraz zapobiegania zagęszczaniu lub erozji gleby. Żywność i aktywność biologiczna gleby jest utrzymywana i zwiększana, m.in. przez stosowanie wieloletniego płodozmianu. Stosowanie płodozmianu, obok właściwego doboru gatunków i odmian roślin, odpowiednich technik uprawy i zabiegów agrotechnicznych oraz ochrony naturalnych wrogów szkodników, choroby i chwasty. Dlatego też, w ramach zobowiązania ekologicznego na gruntach ornych (tj. w ramach pakietów obejmujących uprawy rolnicze, paszowe, zielarskie, warzywne i jagodowe), rolnik może na danej działce rolnej zmieniać w kolejnych latach uprawiane rośliny w ramach poszczególnych pakietów i między pakietami, np. uprawy rolnicze na warzywa, czy zioła, itd. oraz zmieniać ich miejsce uprawy w ramach obszaru objętego tym zobowiązaniem. W przypadku uprawy rośliny dwuletniej zmiana uprawianej rośliny lub miejsca tej uprawy jest możliwa dopiero po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny.

Źródła:

- *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dz. U. z 2015, poz. 370 z późn. zmianami*
- *Zdjęcia i obserwacje własne autora*

Adresy Zespołów Doradców:

■ BARTOSZYCE , ul. Kętrzyńska 45A, tel. (89) 762 22 05
■ BRANIEWO , ul. Kościuszki 118, tel. (55) 243 28 46
■ DZIAŁDOWO • Lidzbark, ul. Jeleńska 6 lok. 13/2, tel. (23) 696 19 75
■ ELBLĄG , ul. Nowodworska 10B, tel. (55) 235 32 36 • Pastęk, ul. Bankowa 25, tel. (55) 248 55 04
■ EŁK , ul. Zamkowa 8, tel. (87) 621 69 67
■ GIŻYCKO , ul. Przemysłowa 2, tel. (87) 428 51 99
■ GOŁDAP , ul. Wolności 20, tel. (87) 615 19 57
■ IŁAWA , ul. Lubawska 3, tel. (89) 649 37 73 • Lubawa, ul. Gdańska 26, tel. (89) 645 24 22
■ KĘTRZYN , ul. Powstańców Warszawy 1 (Budynek Społem), tel. (89) 751 30 93
■ LIDZBARK WARMIŃSKI , ul. Krasickiego 1, tel. (89) 767 23 10
■ MRAĞOWO , ul. Boh. Warszawy 7A/2, tel./fax (89) 741 24 51
■ NOWE MIASTO LUBAWSKIE , ul. Jagiellońska 24d, tel. (56) 474 21 88
■ NIDZICA , ul. Słowackiego 17, tel. (89) 625 26 50
■ OLECKO , Al. Zwycięstwa 10, tel. (87) 520 22 17
■ OLSZTYN • Biskupiec, ul. Niepodległości 4A, tel. (89) 715 22 59
■ OSTRÓDA , Grabin 17, tel. (89) 646 24 24 • Morağ, ul. Dworcowa 13, tel. (89) 757 47 61
■ PISZ , ul. Wojska Polskiego 33, tel. (87) 423 20 33
■ SZCZYTNO , ul. Józefa Narońskiego 2, tel. (89) 624 30 59
■ WĘGORZEWO , ul. Kraszewskiego 40, tel. (87) 427 12 21

PRZEDSIĘBIORSTWO
FAIR PLAY 2011

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie

---

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 89 535 76 84, 89 526 44 39

---

e-mail: sekretariat@w-modr.pl
www.w-modr.pl

PRZEDSIĘBIORSTWO
FAIR PLAY 2011

